

Peloton golfbaanaannemers een halt toegeroepen

HGM blijft de grootste partij in golfbaanonderhoud

Elke vier jaar maakt dit vakblad de balans op van onderhoudsaannemers die actief zijn op Nederlandse golfbanen. De afgelopen jaren zagen we telkens een toename van het aantal golfbanen dat het baanonderhoud uitsteedde. Die opmars lijkt te stagneren. Bij de laatste peildatum, vier jaar geleden, telden we 119 golfbanen in onderhoud bij een aannemer, waarvan 108 in Nederland. Per januari 2021 zijn er 113 banen in onderhoud bij dezelfde groep aannemers, waarvan 107 in Nederland.

Auteur: Nino Stuivenberg

De toename van het aantal golfbanen in onderhoud bij aannemers was gerust een trend te noemen. Tussen 2010 en 2017 kozen gemiddeld drie golfbanen per jaar ervoor om het onderhoud uit te besteden aan een aannemer. Voor het eerst zien we nu dat deze trend tot stilstand lijkt te komen. Volgens de informatie die de verschillende aannemers ons verstrekt hebben, onderhouden zij per januari 2021 gezamenlijk 107 golfbanen in Nederland: één minder dan vier jaar geleden. Op de peildatum 1 januari lieten 57 Nederlandse A- en B-golfbanen met 18 holes of meer en 50 banen met minder dan 18 holes het onderhoud door golfbaanaannemers uitvoeren.

HGM koploper

Als we kijken naar het totaal aantal golfbanen dat de aannemers in onderhoud hebben, is de Hollandsche Greenkeeping Maatschappij (HGM) de grootste: HGM heeft momenteel 27 Nederlandse golfbanen in onderhoud, waarvan 26 in Nederland en één in België. De Enk Groen & Golf beheert 18 golfbanen, gevolgd door

SBA Golf & Groen (16 golfbanen, waarvan 2 in België). De top drie bestaat daarmee uit dezelfde bedrijven als in 2017. Net daarbuiten vinden we AHA de Man (14 banen in onderhoud, waarvan 3 in België), De Ridder (14 golfbanen) en Vos Golf & Sport (10 golfbanen). Dijk Hoveniers, Oosthoek-Groep, Jos Scholman en Gras Totaal Beheer hebben allemaal 5 of minder banen in onderhoud. H4A, Agrec Zelle en Berkelmans Greenkeeping zijn eenpitters met 1 baan in beheer.

Een kanttekening bij deze statistiek is dat aannemers alleen banen hebben opgegeven waarmee ze een vast onderhoudscontract hebben. Incidentele werkzaamheden op een golfbaan, zoals aanleg- of renovatiewerk, tellen we niet mee in de statistieken. Groenservice BVBA ontbreekt daarom in het overzicht; dit bedrijf heeft geen vaste banen (meer) in onderhoud, maar doet alleen losse onderhouds- en renovatiewerken op een tiental golfbanen. Aannemingsbedrijf Jos Scholman heeft op papier 1 golfbaan vast in onderhoud, maar de

Aannemer	aantal banen 2021	aantal banen 2017	aantal holes A+B 2021	aantal holes A+B 2017	holes par 3 2021	holes par 3 2017	holes pitch& putt 2021	holes pitch& putt 2017
De Enk Groen & Golf	18	22	261	360	66	62	6	6
Hollandsche Greenkeeping Maatschappij	27	27	374	297	86	77	108	180
SBA Golf & Groen	16	12	297	216	81	45		12
AHA de Man	14	18	180	225	36	59		
De Ridder	14	12	144	138	30	15		
Vos Golf & Sport	10	8	162	117	61	48		
Dijk Hoveniers	4	5	45	63	18	27		
Oosthoek Groep	4	3	45	36	15	6		
H4A Groen	1	1	18	18	0	0		
Jos Scholman Groen	1	3	18	45	9	18		
Berkelmans Greenkeeping	1	2	6	15	3	3	3	3
Groenservice België	0	2	0	9	0	9	0	3
Gras Totaal Beheer Oskam	2	3	27	27	9	0		
Agrec Zelle	1	1	18	18	9	9		
	113*	119	1595	1584	423	378	117	204

*In het overzicht zijn alle golfbanen meegeteld, inclusief 6 in België. Deze worden in 2021 beheerd door AHA de Man (3), SBA (2) en HGM (1).

aannemer doet daarnaast veel aanleg- en renovatiewerk.

A- en B-holes, par-3 en pitch-and-putt

Kijkend naar het aantal A- en B-holes is er een verschil ten opzichte van 2017. Destijds had De Enk de meeste A- en B-holes, gevolgd door HGM en SBA. De koppositie is anno 2021 overgenomen door HGM, met 374 A- en B-holes in onderhoud. SBA Golf & Groen heeft nu 297 A- en B-holes in onderhoud, De Enk 261. HGM onderhoudt ook de meeste holes op par-3- of C-banen: 86 in totaal. SBA heeft 81 holes in onderhoud op par-3-banen en De Enk 66. Daarnaast hebben diverse aannemers pitch-

and-putt-holes in beheer. HGM is de enige aannemer die meerdere pitch-and-putt banen volledig in onderhoud heeft: 6. Dat is minder dan 2017, toen de aannemer er nog 10 onderhield. Volgens het bedrijf is daar geen specifieke reden voor. Het aantal golfbanen dat de Nederlandse aannemers in het buitenland onderhouden, is ook afgenomen.

In 2017 werden 8 Belgische en 3 Duitse banen onderhouden door AHA de Man, Groenservice België en HGM. Nu zijn dat nog 6 Belgische banen, waarvan 3 door AHA de Man, 2 door SBA en 1 door HGM.

Stuivertje-wisselen

Al met al is het veel stuivertje-wisselen in de groep golfbaanaannemers, maar grote veranderingen blijven uit. Dezelfde bedrijven zijn actief op de markt en er zijn de afgelopen vier jaar geen grootschalige overnames geweest. Het totaal aantal Nederlandse golfbanen dat de aannemers in onderhoud hebben, is vrijwel hetzelfde gebleven. Aan de ene kant zijn in deze periode banen failliet gegaan of gesloten (Edda Huzid, Naarderbos, Welschap); aan de andere kant zijn er banen gebouwd die nu onderhouden worden door een aannemer (The Links Valley). Vergeleken met 2017 hebben AHA de Man en De Enk beide 4 golf-

De Hooge Rotterdamsche is een van de banen die het onderhoud weer in eigen beheer genomen heeft.

banen 'ingeleverd', al komt dat bij De Enk in zeker 2 gevallen door faillissementen en/of sluiting. SBA is met 4 extra golfbanen flink gegroeid ten opzichte van 2017; De Ridder en Vos Golf & Sport hebben ook ieder 2 banen meer in onderhoud.

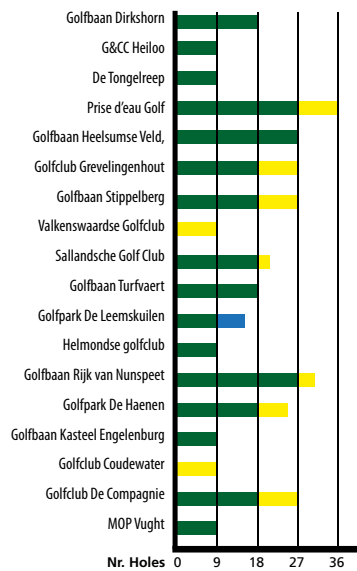
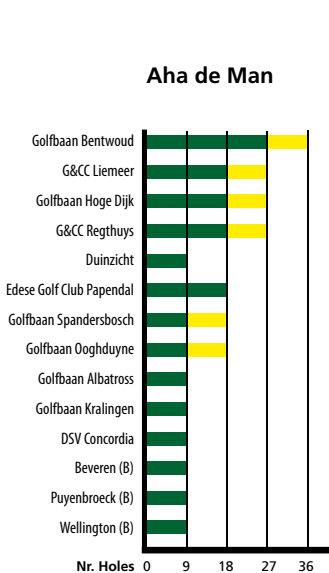
Terug naar de basis

Wat ook een rol speelt, is dat intussen de eerste golfbanen de overstap terug maken van een aannemer naar een eigen greenkeepersploeg. Voorbeelden hiervan zijn De Biltse Duinen (voorheen in onderhoud bij Gras Totaal Beheer Oskam), golfbaan De Hooge Rotterdamsche (voorheen onderhouden door AHA de Man en De Enk) en recent ook Golfbaan Delfland (voorheen in onderhoud bij De Enk). Het is nog te vroeg om te constateren of er sprake is van een trend. Het is dan ook interessant om te kijken hoe de golfbranche er tegen 2025 voor zal staan en of meer golfbanen het onderhoud toch weer zelf gaan uitvoeren.

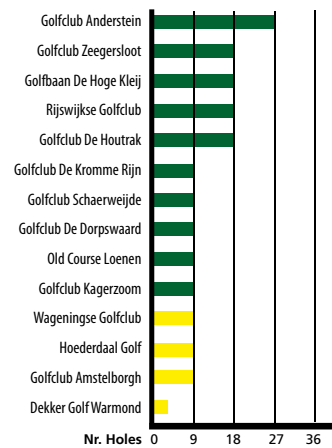
LEGENDA

- Grote golfbaan
- Par-3 banen
- Pitch & Putt

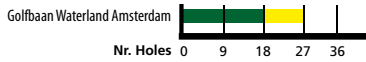
De Enk Golf & Groen

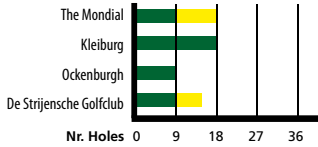
De Ridder Golf-, Sport- en Groenvoorzieningen

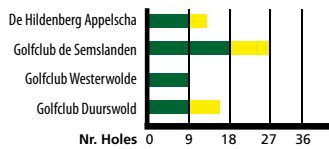
Jos Scholman Groen

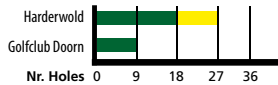
Oosthoek-Groep

Dijk Hoveniers

Gras Totaal Beheer Oskam

Berkelmans Greenkeeping

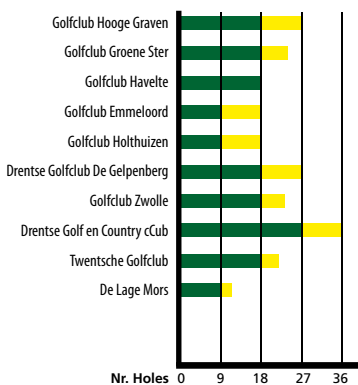
H4A Groen

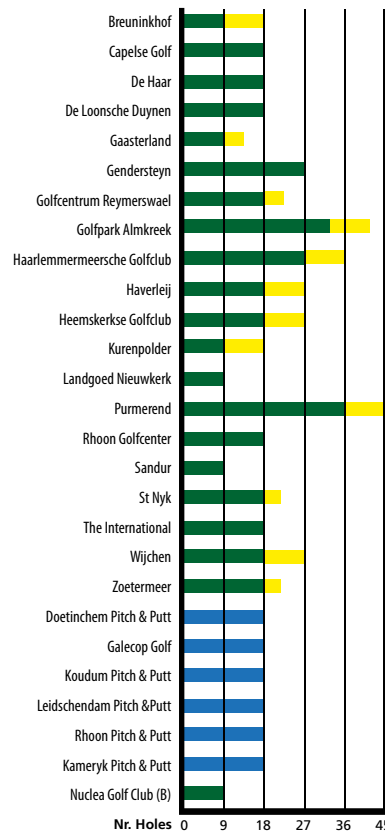
Agrec Zelle

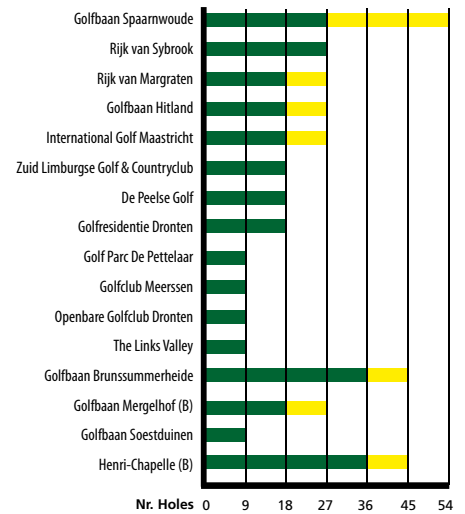
Vos Golf en Sport

Hollandse Greenkeeping Maatschappij

SBA Golf & Groen B.V.

Totaal aantal golfbanen in beheer per aannemer

	2017	2021
AHA De Man	18	14
Agrec Zelle	1	1
Berkelmans Greenkeeping	2	1
Dijk Hoveniers	5	4
HGM	27	27
Oosthoek Groep	3	4
Jos Scholman Groen	3	1
SBA Golf & Groen	12	16
Vos Golf & Sport	8	10
Groenservice België	2	0
De Enk Groen & Golf	22	18
De Ridder	12	14
H4A	1	1
Gras Totaal Beheer Oskam	3	2
Totaal	119	113
Nederland	108	107

De eerste golfbanen stappen over van een aannemer naar een eigen greenkeepersploeg

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!